

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 10 від «29» червня 2016 р.)

Оновлено за результатами перегляду
ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 8 від «30» червня 2020 р.)

Голова Вченої ради ДВНЗ ДДПУ
С. О. Омельченко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Середня освіта (Історія). Психологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Кваліфікація	бакалавр середньої освіти (Історія; Психологія)
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Нормативний термін навчання	3 роки 10 місяців

Бахмут, 2016 (2020)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія). Психологія є нормативним документом, який регламентує компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Розробники:

Євсєєнко Андрійович	Сергій	кандидат історичних наук за спеціальністю 07.00.06 «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» (032 Історія та археологія), доцент, доцент кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (<i>гарант освітньої програми, керівник групи забезпечення</i>)
Кошелева геннадіївна	Наталія	кандидат психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи» (053 Психологія), доцент кафедри педагогіки та психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
		педагогіка
Докашенко Петрівна	Галина	доктор історичних наук за спеціальністю 07.00.02 «Всесвітня історія» (032 Історія та археологія), професор, завідувач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Баковецька Олександрівна	Ольга	доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтва, Миколаївська філія
Сутковий Лукіч	Володимир	викладач навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 – багатопрофільний ліцей» Бахмутської міської ради Донецької області, Почесний працівник освіти

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>
4. Концепція розвитку педагогічної освіти. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 776. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм (до введення стандартів вищої освіти) / Уклад. : Р. А. Сітарчук, Н. М. Савельєва, Т. С. Япринець. Полтава : ПНПУ, 2016. 24 с.
6. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» / Уклад. О. Г. Набока. Слов'янськ : ДДПУ, 2017. 30 с.
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>.
8. Міжнародна стандартна класифікація освіти. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013RU.pdf>.
9. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
10. Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.
13. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Проект. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-profstandartu-za-profesiyami-vchitel>
14. Стандарт вищої освіти спеціальності 053 Психологія. Затверджено наказом МОНУ 24.04.2019 р. № 564.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341.

1. Профіль освітньої програми Середня освіта (Історія). Психологія зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія))

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» Горлівський інститут іноземних мов
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти <i>Кваліфікація:</i> Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 014 Середня освіта Спеціалізація – 014.03 Історія Освітня програма – Середня освіта (Історія). Психологія <i>Освітня:</i> бакалавр середньої освіти (Історія; Психологія) <i>Професійна:</i> вчитель історії, практичний психолог <i>Кваліфікація в дипломі:</i> бакалавр середньої освіти, вчитель історії, практичний психолог
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія). Психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	НД № 0588570 від 20.12.2016, термін дії – до 01 липня 2026 р. (НД № 0588578 від 13.03.2017, термін дії – до 01 липня 2027 р.)
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти – на конкурсній основі за результатами сертифікатів ЗНО з переліку конкурсних предметів, визначених Умовами вступу до ВНЗ України та Правилами прийому до ГІМ ДВНЗ ДДПУ (в рік вступу) / або за результатами екзаменів з конкурсних предметів (для категорії осіб, яким надано таке право Умовами вступу до ВНЗ України)
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	На період акредитації до 01.07.2026 р. З можливістю внесення змін або перегляду впродовж цього періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.forlan.org.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця – учителя історії, практичного психолога, який володіє фундаментальними теоретичними знаннями фахових дисциплін, новітніми освітніми технологіями та навичками їх практичного застосування, здатним до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення	

1. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>Галузь знань: 01 – Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Історія Предметна спеціальність: 053 Психологія додатково (у межах поєднання спеціальностей) Обов'язкові освітні компоненти – 5400 ак.год (180 кредитів) – 75% Вибіркові освітні компоненти – 1800 ак.год (60 кредитів) – 25% Загальний обсяг: 7200 акад. год. / 240 кредитів</p> <p>Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у ЗЗСО (за предметними спеціальностями Середня освіта (Історія) та Психологія)</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії основної середньої школи, практичних психологів у закладах освіти</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: історія України, всесвітня історія, історіографія та джерелознавство, методика навчання історії в ЗНЗ, педагогіка і психологія середньої освіти, організація психологічного консультування</p> <p>Методи і засоби: загальнонаукові, історичні, й психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання історії та психології (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі методи навчання, методи самостійної роботи, контрольні-оцінювальні методи), способи організації навчально-виховного процесу, технології урочної й позаурочної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах</p> <p>Інструменти та обладнання: набуття методик навчання й виховання у процесі викладання історії та надання психологічного консультування в середній школі; умінь і навиків використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навиків створення власного навчально-методичного забезпечення предмета; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду з допомогою сучасних засобів (ІКТ та ін.)</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів історії, практичних психологів у закладах освіти, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності
Основний фокус освітньої програми	Основний фокус освітньо-професійної програми – підготовка фахівця зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія), який може виконувати обов'язки вчителя історії, практичного психолога у закладах освіти, психолога-консультанта у соціальних установах, центрах надання психологічної допомоги. Ключові слова: середня освіта, бакалавр освіти, вчитель, історія, психологія, технології навчання та викладання; історична, методична, психолого-педагогічна підготовка, психологічне консультування.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма містить інтегральну, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі історичної освіти та психології, упроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у

	<p>професійній діяльності.</p> <p>Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної та психологічної) практики в ЗЗСО. Є основою для навчання за ОПП підготовки магістра (другий ступінь вищої освіти) та дозволяє реалізувати можливості працевлаштування.</p> <p>Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється.</p>
	4. Придатність до працевлаштування та подальшого навчання
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою Середня освіта (Історія). Психологія можуть обіймати такі посади:</p> <p>вчитель загальноосвітнього навчального закладу (Код КП 2331, Код КП 2320);</p> <p>вчитель – предметник (історії) (КОД КП – 2320, КОД ЗКППТР – 25157);</p> <p>вчитель середнього навчально-виховного закладу (Код КП 2320, Код ЗКППТР 25157)</p> <p>асистент вчителя (Код КП 3340)</p> <p>педагог-організатор (Код КП 2359.2)</p> <p>викладач професійного навчально-виховного закладу (Код КП 2320, Код ЗКППТР 24420)</p> <p>методист (Код КП 2351);</p> <p>методист позашкільного закладу (Код КП 2359.2, Код ЗКППТР 23471);</p> <p>психолог / практичний психолог (Код КП 2445.2);</p> <p>консультант (Код КП 2419.2);</p> <p>консультант психолого-медико-педагогічної комісії (Код КП 2340)</p>
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами підготовки за цією спеціальністю або за іншими спеціальностями в системі вищої освіти
	5. Викладання та оцінювання
Викладання та навчання	Освітній процес побудовано на принципах студентоцентрованого навчання, особистісно орієнтованої освітньої парадигми на основі компетентнісного, системного, партисипативного та інтегративного підходів з використанням пояснювально-ілюстративних, інтерактивних, проєктних, комп'ютерних технологій навчання
Оцінювання	<p>Загальне оцінювання академічної успішності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за результатами проміжного контролю та підсумкової атестації, що проводиться у формі заліків, письмової та усної частин екзаменів, захисту практик, самостійної роботи тощо</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 2-рівневою національною шкалою (зараховано / незараховано), 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).</p>
	6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних

(ПК)	методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність усвідомлювати та формувати цінності громадянського суспільства, зберігати та примножувати національні моральні і культурні надбання.</p> <p>ЗК 2. Здатність розуміти етапи та закономірності розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство.</p> <p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та оцінювати власну освітню і професійну діяльність.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях, дотримуватись правил академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 11. Здатність до збереження власного фізичного, психічного, соціального, духовного здоров'я та здоров'я оточуючих.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної історичної, психологічної та педагогічної науки в практиці навчання у базовій середній школі.</p> <p>ФК 2. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ФК 3. Здатність до цілепокладання, планування, проектування освітнього процесу та реалізації ефективних підходів до викладання історії на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з курсів вітчизняної та зарубіжної історії.</p> <p>ФК 5. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); здійснення виховання на уроках і в позакласній роботі, виконання педагогічного супроводу процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 6. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної професійної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p> <p>ФК 8. Здатність до аналізу і синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній</p> <p>ФК 9. Розуміння на основі аналізу джерельної та історіографічної бази основних закономірностей й особливостей соціально-</p>

	<p>економічного, політичного та культурного розвитку суспільства первісного періоду, давньої, середньовічної, нової та новітньої історії.</p> <p>ФК 10. Здатність до співставлення і визначення спільних та відмінних рис розвитку окремих країн та регіонів світу, формування та розвитку окремих етносів, визначення шляхів між цивілізаційної взаємодії.</p> <p>ФК 11. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з історії.</p> <p>ФК 12. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід та історичний і соціально-політичний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК 13. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>ФК 14. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>ФК 15. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>ФК 16. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК 17. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>ФК 18. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>ФК 19. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.</p>
	<p>7. Програмні результати навчання</p>
	<p>ПРН 1. Володіти знаннями основних етапів розвитку предметної області, оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності, застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 2. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків, розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 3. Знати, розуміти та володіти принципами, формами, сучасними методами, методичними прийомами навчання історії в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>ПРН 4. Усвідомлювати цінність незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України, сприяти розвиткові громадянського суспільства, примножувати національні моральні і культурні надбання.</p> <p>ПРН 5. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 6. Володіти основами професійної культури, формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі,</p>

	<p>відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини; цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>Здатність до аналізу і синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній</p> <p>ФК 10. Розуміння на основі аналізу джерельної та історіографічної бази основних закономірностей й особливостей соціально-економічного, політичного та культурного розвитку суспільства первісного періоду, давньої, середньовічної, нової та новітньої історії.</p> <p>ФК 11. Здатність до співставлення і визначення спільних та відмінних рис розвитку окремих країн та регіонів світу, формування та розвитку окремих етносів, визначення шляхів між цивілізаційної взаємодії.</p> <p>ПРН 12. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії</p> <p>ПРН 13. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>ПРН 14. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>ПРН 15. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН 16. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПРН 17. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження</p> <p>ПРН 18. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки</p> <p>ПРН 19. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПРН 20. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника</p> <p>ПРН 21. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій</p> <p>ПРН 22. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>
	8. Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	Освітню діяльність у Горлівському інституті іноземних мов забезпечують 9 докторів наук та 41 кандидат наук.

	<p>Підготовку бакалаврів за освітньою програмою здійснюють 4 доктори наук, професори, 8 кандидатів наук, доцентів, 8 кандидатів наук. Усі вони є штатними співробітниками Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» і працюють на кафедрах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вітчизняної та зарубіжної історії 2. Психології. 3. Педагогіки та методики викладання. 4. Англійської філології та перекладу 5. Української філології.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальні корпуси; гуртожитки; ресурсний центр іноземних мов; ресурсний центр гуманітарних дисциплін; лабораторія дослідження гібридних загроз; комп'ютерні та мультимедійні класи; точки бездротового доступу до мережі Internet; спортивний зал/ тренажерний зал, спортивний майданчик із тенісним кортом</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний сайт ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; офіційний сайт Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; необмежений доступ до мережі Internet; бібліотека, читальна зала; корпоративне інформаційно-освітнє середовище (ІОС); навчальні і робочі плани; графік освітнього процесу; навчально-методичні комплекси дисциплін; силабуси освітніх компонент; програми практик; програми підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>ГПМ має дозвіл на підготовку іноземців за акредитованими напрямами (спеціальностями). Ліцензійний обсяг – 80 осіб (Рішення ДАК, протокол № 86 від 10.03.2011 р.)</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОПП		
ОК 1	Давня історія України	5	залік (1), екзамен (2)
ОК 2	Історія первісного суспільства	4	екзамен
ОК 3	Археологія	3	екзамен
ОК 4	Основи архівознавства та музеєзнавства	3	залік
ОК 5	Психологія спілкування	3	екзамен
ОК 6	Психогігієна	3	диф.залік
ОК 7	Загальна психологія	6	екзамен
ОК 8	Основи психофізіології	3	диф.залік
ОК 9	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	залік
ОК 10	Педагогіка	4	екзамен
ОК 11	Історія стародавнього Сходу	4	екзамен
ОК 12	Історична географія України та світу	3	залік
ОК 13	Когнітивна психологія	3	диф.залік
ОК 14	Вікова психологія	4	екзамен
ОК 15	Патопсихологія	3	диф.залік
ОК 16	Інформаційно-комунікаційні технології в галузі	3	залік
ОК 17	Архівно-музейна практика	3	диф.залік
ОК 18	Філософія	3	екзамен
ОК 19	Спеціальні історичні дисципліни	3	диф.залік
ОК 20	Історія Давньої Греції та Риму	3	екзамен
ОК 21	Педагогічна психологія	4	екзамен
ОК 22	Диференційна психологія	3	екзамен
ОК 23	Методика використання комп'ютерних технологій у роботі психолога	3	залік
ОК 24	Етнологія	3	екзамен
ОК 25	Сучасні теорії глибинної психології	4	екзамен
ОК 26	Психологічна служба в закладах освіти	3	екзамен
ОК 27	Іноземна мова	3	диф.залік
ОК 28	Нова історія України	3	екзамен
ОК 29	Історія середніх віків	3	екзамен
ОК 30	Українська мова за професійним спрямуванням	3	диф.залік
ОК 31	Соціальна психологія	4	диф.залік
ОК 32	Новітня історія України	3	екзамен
ОК 33	Історія світу в нову добу	3	диф.залік
ОК 34	Основи наукових досліджень. Курсова робота (1 предметна спеціальність)	3	залік (5), диф.залік (6)
ОК 35	Методика навчання історії у закладах загальної середньої освіти	3	екзамен
ОК 36	Політологія	3	диф.залік
ОК 37	Математичні методи в роботі психолога	3,5	екзамен
ОК 38	Методика виховної роботи. Педагогічна практика	7	залік (6)

	в ДЗОВ		диф.залік (7)
ОК 39	Основи психотерапії	3	диф.залік
ОК 40	Психодіагностика	3	екзамен
ОК 41	Віково-психологічне консультування	3	диф.залік
ОК 42	Експериментальна психологія	3	екзамен
ОК 43	Історіографія та джерелознавство	3,5	екзамен
ОК 44	Соціологія	3	екзамен
ОК 45	Практикум з психокорекції	3	диф.залік
ОК 46	Психологія сім'ї	3	екзамен
ОК 47	Новітня історія країн Європи та Америки	3	екзамен
ОК 48	Новітня історія країн Азії та Африки	3	екзамен
ОК 49	Кваліфікаційна робота з психології	4	-
ОК 50	Педагогічна практика (навчальна)	3	диф.залік
ОК 51	Педагогічна практика (виробнича) в ЗЗСО з 1 предметної спеціальності та виховної роботи	6	диф.залік
ОК 52	Психологічна практика (виробнича) в ЗЗСО	6	диф.залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	180	
	Вибіркові компоненти ОПП		
ВК 1	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 5	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 6	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 7	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 9	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 12	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 14	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонент	60	
	Загальний обсяг освітньо-професійної програми	240	

Реалізація вибіркового дисциплін освітньої програми регламентується Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами ГПМ, згідно з яким здобувачі можуть вибирати такі дисципліни:

Дисципліни вільного вибору здобувачів – це перелік дисциплін, що формують загальні або професійні компетентності, поєднують теоретичну та практичну підготовку фахівців, спрямовану на формування широкого кругозору й підвищення загальнокультурного рівня здобувача.

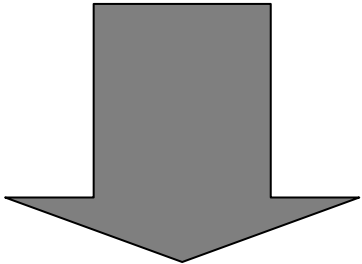
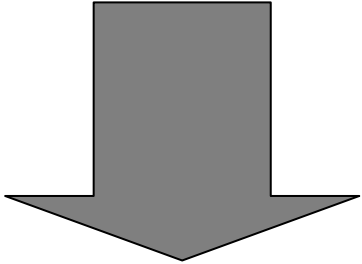
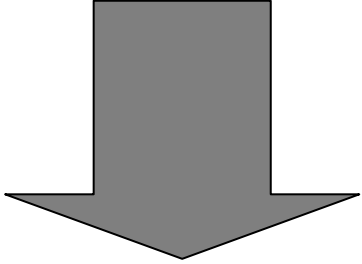
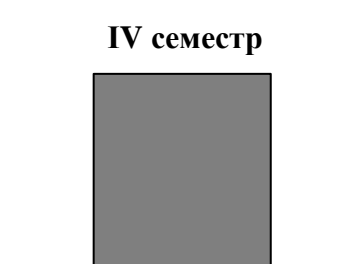
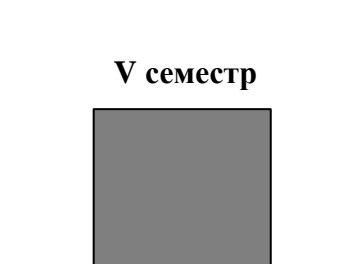
Перелік дисциплін вільного вибору здобувача, розроблений кафедрами, становить єдиний перелік навчальних дисциплін ГПМ незалежно від рівня освіти та спеціальності освітньої програми (п. 2.3 Положення).

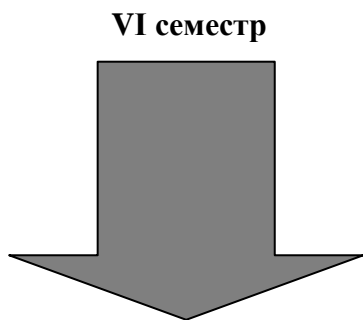
Дисципліни освітньої програми – це навчальні дисципліни за вибором здобувача, покликані поєднувати теоретичну та практичну підготовку майбутніх фахівців з їхньою участю в професійній та науково-дослідницькій діяльності. Дисципліни освітньої програми є обов'язковим компонентом освітньої програми, відображеним в навчальному плані або додатку до нього.

Перелік дисциплін освітньої програми «Середня освіта (Історія). Психологія»

1. Громадські організації в тоталітарному суспільстві.
2. Місце слов'ян у світовій історії.
3. Історична урбаністика (на матеріалах населених пунктів Донеччини).
4. Релігієзнавство.
5. Мода як атрибут динаміки політичних процесів.
6. Дисидентський рух у суспільному житті Донбасу (друга пол. XX ст.).
7. Меморіальні музеї Донбасу в державній політиці пам'яті (XX ст. – поч. XXI ст.).
8. Основи економічних теорій.
9. Педагогіка інклюзивної освіти.
10. Освітні системи в компаративному аспекті.
11. Теорія та практика впровадження передового педагогічного досвіду.
12. Методика організації дистанційного навчання.
13. Історія педагогіки.
14. Теорії особистості.
15. Зоопсихологія. Порівняльна психологія.
16. Технології психотерапії, психотерапія он-лайн.
17. Сексологія та психологія сексуальності.
18. Психологія соціальної роботи.
19. Методика використання комп'ютерних технологій в роботі психолога.
20. Психолінгвістика.
21. Психосемантика.
22. Психологія інклюзивної освіти.
23. Проективні методи в психології.
24. Практикум з експериментальної психології.
25. Основи психокорекції.
26. Історія психології.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

<p>I семестр</p> 	<p>ОК Давня історія України Археологія Історія первісного суспільства Основи архівознавства та музеєзнавства Загальна психологія Основи психофізіології Психологія спілкування Психогігієна Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі</p>
<p>II семестр</p> 	<p>ОК Педагогіка Давня історія України Історія Стародавнього Сходу Історична географія України та світу Когнітивна психологія Вікова психологія Патопсихологія Інформаційно-комунікаційні технології в галузі Архівно-музейна практика</p>
<p>III семестр</p> 	<p>ОК Філософія Історія Давньої Греції та Риму Спеціальні історичні дисципліни Етнологія Педагогічна психологія Диференційна психологія Методика використання комп'ютерних технологій у роботі психолога</p> <p>ВК Вибіркова дисципліна 1 Вибіркова дисципліна 2</p>
<p>IV семестр</p> 	<p>ОК Нова історія України Історія середніх віків Українська мова за професійним спрямуванням. Сучасні теорії глибинної психології Психологічна служба в закладах освіти Іноземна мова Педагогічна практика</p> <p>ВК Вибіркова дисципліна 3 Вибіркова дисципліна 4</p>
<p>V семестр</p> 	<p>ОК Новітня історія України Історія світу в нову добу Соціальна психологія Основи наукових досліджень.</p> <p>ВК</p>

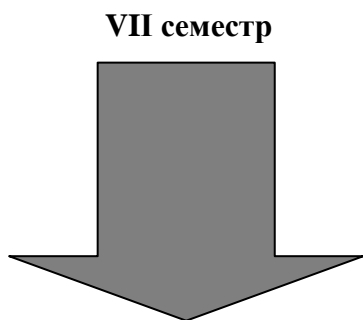
Вибіркова дисципліна 5
Вибіркова дисципліна 6
Вибіркова дисципліна 7
Вибіркова дисципліна 8
Вибіркова дисципліна 9

ОК

Новітня історія України
Політологія
Методика навчання історії у закладах загальної середньої освіти
Основи психотерапії
Математичні методи в роботі психолога
Основи наукових досліджень. Курсова робота (1 предметна спеціальність)
Методика виховної роботи. Педагогічна практика в ДЗОВ

ВК

Вибіркова дисципліна 10
Вибіркова дисципліна 11

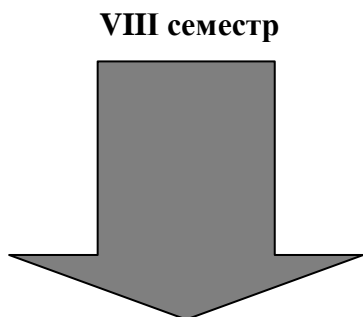

ОК

Соціологія
Історіографія та джерелознавство
Психодіагностика
Віково-психологічне консультування
Експериментальна психологія
Кваліфікаційна робота з психології
Методика виховної роботи. Педагогічна практика в ДЗОВ
Педагогічна практика (виробнича) в ЗЗСО з 1 предметної спеціальності та виховної роботи

ВК

Вибіркова дисципліна 12
Вибіркова дисципліна 13

ОК

Соціологія
Новітня історія країн Європи та Америки
Новітня історія країн Азії та Африки
Практикум з психокорекції
Психологія сім'ї
Кваліфікаційна робота з психології
Психологічна практика (виробнича) в ЗЗСО

ВК

Вибіркова дисципліна 14
Вибіркова дисципліна 15

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кожний із восьми семестрів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії. Перелік заліків та екзаменів кожної екзаменаційної сесії визначений навчальним планом. У сьомому та восьмому семестрах здобувачі проходять виробничу педагогічну та психологічну практики в ЗЗСО тривалістю 8 (4/4) тижнів, що завершується заліком із виставленням відповідної оцінки.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія). Психологія проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з історії та методики її навчання; комплексного кваліфікаційного екзамену з психології, теорії та практики освіти; захисту кваліфікаційної роботи з психології. Кваліфікаційна робота виконується протягом четвертого року навчання й завершується у визначений навчальним планом час. Робота повинна бути самостійною, логічно завершеною і пов'язаною з вирішенням науково-дослідних завдань професійної діяльності. Під час виконання бакалаврської роботи здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні продемонструвати свої уміння використовувати отримані знання, вміння та сформовані загальні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, уміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань в контексті власного дослідження, науково аргументувати і захищати власну точку зору. Захист роботи в обов'язковому порядку передбачає оцінку рівня мовленнєвої культури випускника.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти. Вчитель історії. Практичний психолог.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього моніторингу освітньо-професійної програми

Процедури і заходи забезпечення якості освіти	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відповідно до «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»». Забезпечення публічності інформації про освітні програми, про ступені вищої освіти та кваліфікації. Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені та легалізовані Горлівським інститутом іноземних мов у Положенні «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)», «Про освітні програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів

	вищої освіти в Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)». Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді семестрового контролю: модульний контроль, заліки, екзамени та захист кваліфікаційної роботи.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	Визначені та легалізовані закладом вищої освіти у відповідних документах. Інформаційний пакет освітньо-професійної програми розміщений на сайті інституту.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Забезпечується розміщенням відповідної інформації про освітньо-професійну програму на сайті інституту http://forlan.org.ua/
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату	Підготовка здобувачів здійснюється на основі принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, визначених в «Положенні про академічну доброчесність у Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»» та «Кодексі етики Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»». Кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на плагіат.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ВК 1-15
ЗК 1																														
ЗК 2																														
ЗК 3																														
ЗК 4																														
ЗК 5																														
ЗК 6																														
ЗК 7																														
ЗК 8																														
ЗК 9																														
ЗК 10																														
ЗК 11																														
ФК 1																														
ФК 2																														
ФК 3																														
ФК 4																														
ФК 5																														
ФК 6																														
ФК 7																														
ФК 8																														
ФК 9																														
ФК 10																														
ФК 11																														
ФК 12																														

Скорочення:

ЗК – загальні компетентності

ФК – фахові компетентності спеціальності

ОК – обов'язкова компонента

ВК – вибіркова компонента

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ВК 1-15
ПРН 1																														
ПРН 2																														
ПРН 3																														
ПРН 4																														
ПРН 5																														
ПРН 6																														
ПРН 7																														
ПРН 8																														
ПРН 9																														
ПРН 10																														
ПРН 11																														
ПРН 12																														
ПРН 13																														
ПРН 14																														
ПРН 15																														
ПРН 16																														

Скорочення:

ПРН – програмні результати навчання

ОК – обов'язкова компонента

ВК – вибіркова компонента